

REFERENCES

Bereziuk, S., and Kolesov, O. "Osoblyvosti formuvannia sotsialnykh standartiv u konteksti spozhyvchykh vytrat v Ukraini" [Features of the formation of social standards in the context of consumer spending in Ukraine]. *Biznes Inform*, no. 2 (2016): 241-247.

[Legal Act of Ukraine] (1995). <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/108/95-вр>

[Legal Act of Ukraine] (2015). <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/928-19>

[Legal Act of Ukraine] (1971). <https://docs.dtkit.ua/ua/doc/1011.23.0>

[Legal Act of Ukraine] (2003). <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1078-2003-п>

[Legal Act of Ukraine] (1999). <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1105-14>

[Legal Act of Ukraine] (2014). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/77-19>

[Legal Act of Ukraine] (2010). <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>

[Legal Act of Ukraine] (2010). <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

Tkachenko, I.V. "Systematyzatsiia chynnykiv vplyvu na skladovi dokhodnoi chastyny Pensiinoho fondu Ukrainy" [Systematics factors influencing the components of the revenue of the Pension Fund of Ukraine]. *Biznes Inform*, no. 3 (2013): 327-331.

Volkovynska, V. "Dyskusii navkolo stavky YesV: podatkova reforma na stadii rozrobky" [Discussions around Single Contribution rate: tax reform under development]. http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=829:diskusij-i-navkolo-stavki-esv&catid=8&Itemid=350

УДК 657

РОЛЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ТА ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІНСЬКОГО ОБЛІКУ НА ПІДПРИЄМСТВІ: РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

© 2016 КОРОЛЮК Н. М., ЛОЗИНСЬКИЙ Д. Л.

УДК 657

Королук Н. М., Лозинський Д. Л. Роль організації та інформаційного забезпечення управлінського обліку на підприємстві: реалії та перспективи

Метою статті є виявлення ролі організації управлінського обліку в сучасних умовах, а також визначення вимог до інформаційного забезпечення для прийняття ефективних управлінських рішень. Розглянуто сутність та значення управлінського обліку, міжнародний досвід його формування, проблеми щодо його організації на підприємствах різних галузей в Україні. На основі досліджень запропоновано ряд напрямів, що сприятимуть вдосконаленню організаційно-методичного забезпечення управлінського обліку, зокрема: 1) розмежування фінансового та управлінського обліку; 2) вдосконалення методичного інструментарію управлінського обліку та розвиток управлінського аналізу; 3) першочергове врахування специфіки діяльності підприємств та галузей; 4) інтегрування управлінського обліку в систему стратегічного менеджменту; 5) виокремлення посади бухгалтера-аналітика з урахуванням його статусу, підготовка відповідних фахівців навчальними закладами.

Ключові слова: управлінський облік, організація управлінського обліку, інформаційне забезпечення, стратегічний менеджмент.

Табл.: 1. **Бібл.:** 12.

Королук Наталя Михайлівна – кандидат економічних наук, старший викладач кафедри обліку, аудиту та економічного аналізу, Буковинський державний фінансово-економічний університет (вул. Манфреда Штерна, 1, Чернівці, 58000, Україна)

E-mail: nata_korolyuk@ukr.net

Лозинський Дмитро Леонідович – кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і аудиту, Житомирський державний технологічний університет (вул. Черняхівського, 103, Житомир, 10005, Україна)

E-mail: dima2005ua@ukr.net

УДК 657

UDC 657

Королук Н. М., Лозинский Д. Л. Роль организации и информационного обеспечения управленческого учета на предприятии: реалии и перспективы
Целью статьи является выявление роли организации управленческого учёта в современных условиях, а также определение требований к информационному обеспечению для принятия эффективных управленческих решений. Рассмотрены сущность и значение управленческого учёта, международный опыт его формирования, проблемы его организации на предприятиях различных отраслей в Украине. На основе исследований предложен ряд направлений, способствующих совершенствованию организационно-методического обеспечения управленческого учёта, в частности: 1) разграничение финансового и управленческого учёта; 2) совершенствование методического инструментария управленческого учёта и развитие управленческого анализа; 3) учёт специфики деятельности предприятий и отрасли; 4) интегрирование управленческого учёта в систему стратегического менеджмента; 5) выделение должности бухгалтера-аналитика с учётом его статуса, подготовка соответствующих специалистов учебными заведениями.

Ключевые слова: управленческий учёт, организация управленческого учёта, информационное обеспечение, стратегический менеджмент.

Табл.: 1. **Библ.:** 12.

Королук Наталья Михайловна – кандидат экономических наук, старший преподаватель кафедры учета, аудита и экономического анализа, Буковинский государственный финансово-экономический университет (ул. Манфреда Штерна, 1, Черновцы, 58000, Украина)

E-mail: nata_korolyuk@ukr.net

Лозинский Дмитрий Леонидович – кандидат экономических наук, доцент кафедры учета и аудита, Житомирский государственный технологический университет (ул. Черняховского, 103, Житомир, 10005, Украина)

E-mail: dima2005ua@ukr.net

Koroliuk N. M., Lozynskiy D. L. The Role of Organization and Informational Provision of Managerial Accounting at Enterprise: Realities and Prospects

The article is aimed at identifying the role of organization of managerial accounting in the current conditions, as well as defining requirements for informational management, directed towards the effective managerial decisions. The article considers the essence and meaning of managerial accounting, international experience of its establishment, problems of its organization in the enterprises of different industry sectors in Ukraine. On the basis of researches, a number of directions, contributing to improvement of the organizational-methodical provision of managerial accounting has been proposed, in particular: 1) distinction between the financial and the managerial accounting; 2) improvement of methodical instrumentarium of managerial accounting and development of managerial analysis; 3) accounting the specificity of activity of both the enterprises and the industry sector; 4) integration of managerial accounting in one strategic management system; 5) selecting an accountant-analyst with consideration of his status, training of related specialists by educational institutions.

Keywords: managerial accounting, organization of managerial accounting, informational provision, strategic management.

Tabl.: 1. **Bibl.:** 12.

Koroliuk Natalia M. – PhD (Economics), Senior Lecturer of the Department of Accounting, Audit and Economic Analysis, Bukovina State Finance and Economics University (1 Manfreda Shterna Str., Chernivtsi, 58000, Ukraine)

E-mail: nata_korolyuk@ukr.net

Lozynskiy Dmytro L. – PhD (Economics), Associate Professor of the Department of Accounting and Auditing, Zhytomyr State Technological University (103 Chernyakhovskogo Str., Zhytomyr, 10005, Ukraine)

E-mail: dima2005ua@ukr.net

Уринковий постіндустріальній економіці управлінський облік є основним джерелом інформації, що актуалізує необхідність його належної організації та інформаційного забезпечення на підприємстві. Управлінський облік розширює фінансовий облік, є інструментом комунікації між виробництвом та управлінням, а саме – надає інформацію для менеджерів вищої ланки, відповідальних за досягнення цілей, для вирішення внутрішніх проблем, пов'язаних з підвищенням ефективності діяльності та оптимізації використання ресурсів.

Важливість організації управлінського обліку на підприємстві зумовлена інформацією, яку він систематизує для керівництва, а також міжнародним досвідом. За оцінками фахівців, у розвинених країнах підприємства та установи 90% робочого часу й ресурсів у сфері бухгалтерського обліку витрачають на постановку та ведення управлінського обліку, а на вітчизняних підприємствах це співвідношення виглядає з точністю до навпаки [1, с. 26]. Існуюча конкуренція, бажання підприємств виходу на міжнародний ринок зумовляють необхідність якісного управління, а отже, і організації управлінського обліку як інформаційного джерела, що в сучасних умовах набуває першочергового значення.

Актуальні питання організації та інформаційного забезпечення управлінського обліку досліджувалися багатьма вченими. Історичний аспект та етапи становлення управлінського обліку розглянуто на основі досліджень М. Скрипник, Н. Скрипник [9].

Проблеми впровадження управлінського обліку на підприємствах розглядалися в працях Л. М. Яременко [11]. Аспекти автоматизації управлінського обліку вивчали С. А. Яремко та А. О. Лукіна [12]. Фактори впливу на побудову бухгалтерського обліку в умовах вартісноорієнтованого управління досліджувала О. А. Лаговська [6].

Особливості організації управлінського обліку виробництва біопалива вивчали Н. Л. Правдюк та Я. П. Іщенко [8], управлінський облік на підприємствах АПК розглядали Н. В. Бондарчук [1], В. В. Вольська, М. Б. Камінська [3], оцінку управлінських рішень щодо формування витрат на виробництво продукції рослинництва досліджували Б. П. Дмитрук, Н. М. Светлова [4]. Аспекти ціноутворення на підприємствах ресторанного господарства України вивчали О. О. Волинець та В. С. Марценюк [2]. Проблеми та перспективи розвитку управлінського обліку розглядали П. О. Куцик [5], М. З. Матвійчук [7], В. Р. Шевчук [10].

Мета статті полягає в обґрунтуванні ролі організації та інформаційного забезпечення управлінського обліку на підприємствах різних галузей в існуючих реаліях національної економіки з урахуванням сучасних досягнень теорії та практики для прийняття ефективних управлінських рішень.

Українські підприємства в сучасних умовах мають можливість самостійно створювати та розвивати виробничі програми, напрями інвестиційної діяльності, екологічного та соціального розвитку, що підкреслює надважливу роль управлінських рішень. Управлінський облік та його важливість для топ-менеджменту зумовлена даними, що він формує, а також можливістю контро-

лю та аналізу, стратегічного та тактичного управління, систематизації інформації на запит управління. Крім того, в управлінському обліку підприємство самостійно обирає методи обліку витрат, калькулювання, доходи та результати діяльності.

Традиційно факторами впливу на управлінський облік вважаються посилення конкуренції на зовнішньому та внутрішньому ринках, автоматизація процесів як на виробництві, так і обліково-аналітичних робіт, зокрема спеціальні програмні продукти надають можливість отримувати як облікову інформацію, так і здійснювати планування і моделювання економічних ситуацій в майбутньому, що уможливить управління собівартістю продукції. Такі можливості свідчать про перспективність розвитку управлінського обліку та необхідність його ведення на підприємстві. При цьому С. А. Яремко та А. О. Лукіна наголошують, що автоматизація облікового процесу та внутрішнього контролю не є просто заміною комп'ютером працівників бухгалтерії та служби внутрішнього контролю, а є істотною підтримкою їх роботи, також полегшує управління підприємством, оскільки забезпечує ефективність та оперативність прийняття управлінських рішень [12, с. 45].

Однак ведення управлінського обліку здебільшого на розсуд управлінців підприємством має переваги, так і недоліки щодо методології обліку та організаційних заходів. Зокрема, Л. М. Яременко зазначає, що суттєвим фактором, який не дозволяє поширюватись управлінському обліку, є відсутність чіткого визначення переліку його складових, а, окрім обліку та калькулювання собівартості продукції, бухгалтер, за потребою, також займається нормативним плануванням, економічним аналізом та підготовкою управлінських рішень [11, с. 91].

Традиційно склалося, що управлінський облік здебільшого надає інформацію щодо витрат та калькулювання собівартості продукції. Їх відображення в обліку в різних країнах має свої особливості, зумовлені як наявністю, так і відсутністю організації управлінського обліку на підприємствах. Так, аналізуючи національні системи управлінського обліку, можна визначити такі чотири системи (табл. 1).

Таким чином, для національних підприємств донедавна була притаманна відсутність ведення спеціального відокремленого управлінського обліку, а відповідні завдання щодо витрат і калькулювання собівартості продукції були включені у фінансовий облік, тоді як багаторічний досвід провідних країн свідчить про необхідність ведення управлінського обліку більш автономно, але, звичайно ж, лишаючи взаємозв'язки з фінансовим обліком.

Вивчаючи особливості бухгалтерського обліку в умовах вартісноорієнтованого управління, О. А. Лаговська називає 11 факторів, які необхідно враховувати в процесі організації бухгалтерського обліку як підсистеми управління, здатної реагувати на запити управлінського персоналу, а саме: розмір підприємства, організаційна структура, стратегія діяльності, стадія життєвого циклу, здатність персоналу до навчання, технологія виробниц-

Характерні риси систем організації обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції

№ з/п	Особливості обліку витрат і калькулювання	Країна	Особливості
1	Управлінський облік цілком самостійний	Франція, Бельгія, країни Африки, Латинської Америки	Взаємозв'язок між фінансовим і виробничим обліком забезпечується за допомогою рахунків-екранів. Підсумковий результат виробничого обліку дорівнює фінансовому результату. Різниця може бути лише у витратах, зафіксованих у фінансовому обліку і не включених у собівартість продукції в управлінському обліку. Організація управлінського обліку базується на використанні методу обчислення повної собівартості, але застосовуються директ-костинг, нормативний метод, стандарт-кост тощо
2	Виробничий облік автономний по відношенню до фінансового обліку	США, Канада, Німеччина	Рахунки управлінського обліку ведуться одночасно з рахунками фінансового обліку, а взаємозв'язок здійснюється за допомогою системи розподільчих рахунків: розподіл первинних витрат по елементах первинних доходів
3	Управлінський облік майже не ведеться. Облік витрат за носіями для обчислення собівартості продукції здійснюється статистично	Система використовувалася в країнах Східної Європи, але не виправдала себе, її застосування сьогодні досить обмежене	Система передбачає детальний аналітичний облік витрат у порівнянні з нормативами по виробках, процесах, центрах виникнення й організовується поза системою обліку
4	Управлінський облік майже відсутній, а облік виробничих витрат інтегрований у фінансовий облік	Система притаманна для пострадянських країн	Організація системи обліку виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції включена в систему фінансового обліку. Цей варіант виник на етапі становлення промислового обліку та поступово припиняє своє існування в результаті актуалізації аналітичного виробничого обліку

Джерело: систематизовано на основі [9].

тва, корпоративна культура, стиль прийняття рішень, рівень конкуренції, рівень невизначеності зовнішнього середовища та галузеві особливості [6, с. 115].

Вважаємо, що серед зазначених факторів саме специфіка діяльності підприємства має один із найбільших впливів на організацію та інформаційне забезпечення управлінського обліку, оскільки враховує проблемні нюанси діяльності підприємств. Зокрема, досліджуючи особливості організації управлінського обліку виробництва біопалива, Н. А. Правдюк та Я. П. Іщенко [8] вказують, що однією з проблем ефективного управління виробництвом біопалива є відсутність концептуального комплексного підходу до розвитку методології управлінського обліку.

Управлінський облік як основу обліково-аналітичного забезпечення розвитку підприємств АПК досліджує Н. В. Бондарчук, зазначаючи для підприємств АПК необхідність наявності інтегрованої методичної та інструментальної бази для підтримки основних функцій управління – планування, контролю, обліку, аналізу та ін. Зокрема, потребує вдосконалення інформаційна база для прийняття управлінських рішень за напрямками: сполучення обліку з аналізом і вихід на управління; формування обліку як гнучкої динамічної системи, що виступає об'єднуючою ланкою між об'єктом і суб'єктом управління, відображає процеси і явища; побудова системи обробки обліково-звітної інформації з урахуван-

ням особливостей різних типів і структур підприємств АПК [1, с. 34].

Автори В. В. Вольська та М. Б. Камінська, вивчаючи теорію і практику управлінського обліку в аграрних підприємствах, зазначають, що важливим є наукове обґрунтування і вибір прогресивних методів управління, а ведення управлінського обліку повинно бути теоретично обґрунтовано, методично виправдано і придатним до практичного використання [3, с. 65–66].

Розглядаючи формування витрат на виробництво продукції рослинництва, Б. П. Дмитрук, Н. М. Светлова визначають, що основні дослідження та методики спрямовані на промисловість, однак галузь сільського господарства має свою специфіку, що пов'язано з тим, що активи здебільшого представлені живими організмами – рослинами та тваринами (біологічними активами) [4, с. 84].

Аспекти ціноутворення на підприємствах ресторанного господарства України вивчали О. О. Волинець та В. С. Марценюк, зазначаючи, що розрахунок собівартості виду продукції й окремої його одиниці – одна з головних проблем при ціноутворенні в таких закладах, а підприємствам потрібно вирішення цього питання для покращення управління витратами [2, с. 10].

Крім того, необхідність ведення управлінського обліку на підприємствах зумовлена фактом, що в сучасних умовах його розглядають як інформаційне підґрунтя стратегічного менеджменту підприємства. Так, В. Р. Шевчук вказує, що завданнями такого обліку є забезпечення

менеджерів інформацією, необхідною для управління і контролю за розвитком підприємства в інтересах його власників та інших зацікавлених партнерських груп (кредиторів, клієнтів, постачальників, персоналу, уряду і суспільства) [10]. Матвійчук М. З. зазначає, що до основних завдань управлінського обліку належать: визначення стратегії та планування майбутніх операцій підприємства; контролювання поточної діяльності; оптимізація використання виробничо-фінансових ресурсів; оцінка ефективності діяльності підприємства; аналіз діяльності різних підрозділів підприємства; зниження суб'єктивності в процесі прийняття рішень [7, с. 301].

Варто зазначити, що відсутність ведення управлінського обліку на підприємствах також зумовлена відсутністю фахівців – бухгалтерів-аналітиків, про що в дослідженнях наголошує П. О. Куцик. Зокрема автор зазначає, що проблема формування професії має розглядатися в різних площинах: 1) необхідно визнати єдині вимоги до кваліфікації бухгалтерів-аналітиків; 2) мають бути переглянуті підходи до навчання і підготовки спеціалістів з управлінського обліку (завдання для вищих навчальних закладів та професійних бухгалтерських організацій); 3) формування методології нового управлінського обліку [5, с. 215].

Систематизуючи вищезазначене, вважаємо, що:

1. Варто розмежовувати фінансовий та управлінський облік, не перевантажуючи систему фінансового обліку завданнями щодо виробничих витрат і калькулювання собівартості продукції, що забезпечить належне виконання зазначених завдань та ефективніший пошук оптимізації витрат, досягнення рівня рентабельності та норми прибутку.

2. Удосконалення методичного інструментарію управлінського обліку та розвиток управлінського аналізу надасть можливість сформуванню більшої автономності управлінського обліку на підприємстві.

3. Ведення управлінського обліку на підприємстві, перш за все, має враховувати специфіку діяльності підприємства та галузі для можливості врахування всіх особливостей діяльності та відповідно повного інформаційного забезпечення. Крім того, важливими є й інші фактори, серед яких: розмір підприємства, організаційна структура, стратегія діяльності, стадія життєвого циклу, технологія виробництва, рівень конкуренції тощо.

4. Управлінський облік все більшою мірою розглядається як інструмент та інформаційна база для стратегічного менеджменту на підприємстві, що формує релевантну інформацію, необхідну для контролю й управління, що, своєю чергою, також підкреслює його виняткове значення в сучасних умовах.

5. Сьогодні управлінському обліку не приділяється достатньої уваги, попри те, що фахівці даного напрямку (бухгалтери-аналітики) здатні забезпечити виконання важливої ролі у сфері підтримки прийняття управлінських рішень на всіх рівнях.

ВИСНОВКИ

У постіндустріальній інформаційній економіці управлінський облік відіграє значну роль для прийнят-

тя рішень менеджерами вищої ланки. У сучасних кризових умовах надважливим є наукове обґрунтування і вибір прогресивних методів управління, ведення управлінського обліку повинно бути придатним до реалій практичного використання і надавати інформацію відповідно до управлінського запиту, однак на більшості вітчизняних підприємств він розвинений досить слабо. Запропоновані заходи підкреслять важливість та пріоритетну роль управлінського обліку, а додатковим фактом буде підготовка бухгалтерів-аналітиків, які, крім власне обліку та калькулювання, проводитимуть економічний аналіз, планування та будуть формувати релевантне інформаційне підґрунтя для подальших управлінських рішень.

Розглянуті історичні аспекти та етапи формування управлінського обліку свідчать про необхідність його належної організації та інформаційного забезпечення. Вважаємо, що ведення управлінського обліку на підприємствах, передусім, має враховувати специфіку діяльності підприємства та галузі, а також інші фактори: розмір підприємства, організаційну структуру, стратегію діяльності, життєвий цикл і технологію виробництва.

Рациональне ведення управлінського обліку надає можливість мінімізувати витрати на виробництво продукції та одержати значно кращий рівень рентабельності, а також прогнозувати та планувати майбутній розвиток діяльності, що визначатиме собівартість продукції. А отже, організація та інформаційне забезпечення управлінського обліку є архіважливим завданням для підприємств у сучасних умовах жорсткої конкуренції та негативних проявів економічної рецесії. ■

ЛІТЕРАТУРА

- Бондарчук Н. В.** Управлінський облік як основа обліково-аналітичного забезпечення розвитку підприємств АПК / Н. В. Бондарчук // Наукові праці Полтавської державної аграрної академії / Економічні науки : зб. наук. пр. – Полтава : ПДАА, 2010. – Вип. 1 (6). – Т. 1. – С. 26–34.
- Волинець О. О.** Окремі аспекти ціноутворення на підприємствах ресторанного господарства України [Електронний ресурс] / О. О. Волинець, В. С. Марценюк. – Режим доступу : <http://www.vtei.com.ua/images/OFF/bo/konf/3.pdf>
- Вольська В. В.** Теорія і практика управлінського обліку в аграрних підприємствах / В. В. Вольська, М. Б. Камінська // Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу. – 2012. – № 1 (22). – С. 61–66.
- Дмитрук Б. П.** Оцінка управлінських рішень щодо формування витрат на виробництво продукції рослинництва / Б.П.Дмитрук, Н.М.Светлова // Наука й економіка. – 2013. – Вип. 3. – С. 77–84.
- Куцик П. О.** Розвиток управлінського обліку: міжнародний контекст і перспективи / П. О. Куцик // Міжнародний збірник наукових праць. – Вип. 3 (21). – С. 211–216.
- Лаговська О. А.** Ідентифікація факторів впливу на побудову бухгалтерського обліку в умовах вартісно-орієнтованого управління / О. А. Лаговська // Вісник Запорізького національного університету. – 2012. – № 1 (13). – С. 114–120.
- Матвійчук М. З.** Теоретичні аспекти функціонування управлінського обліку на підприємстві / М. З. Матвійчук // Інноваційна економіка. – 2013. – № 6. – С. 299–305.

8. Правдюк Н. Л. Організація управлінського обліку виробництва біопалива / Н. Л. Правдюк, Я. П. Іщенко // Збірник наукових праць ВНАУ. – 2011. – № 1 (48). – С. 154–161.

9. Скрипник М. Управлінський облік: історичний аспект та етапи становлення [Електронний ресурс] / М. Скрипник, Н. Скрипник. – Режим доступу : <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/2156>

10. Шевчук В. Р. Стратегічний управлінський облік як інформаційне підґрунтя стратегічного менеджменту підприємства [Електронний ресурс] / В. Р. Шевчук. – Режим доступу : <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/25410/1/57-417-422.pdf>

11. Яременко Л. М. Проблеми впровадження управлінського обліку на підприємстві / Л. М. Яременко // Економічний вісник університету. – 2013. – Вип. 20 (1). – С. 90–94.

12. Яремко С. А. Аспекти автоматизації управлінського обліку та внутрішнього контролю [Електронний ресурс] / С. А. Яремко, А. О. – Режим доступу : <http://www.vtei.com.ua/images/OFF/bo/konf/3.pdf>

REFERENCES

Bondarchuk, N. V. "Upravlinskyi oblik yak osnova oblikovo-analitychnoho zabezpechennia rozvytku pidpriemstv APK" [Managerial Accounting as a basis of accounting and analytical support of agricultural enterprises]. <https://www.pdaa.edu.ua/sites/default/files/nppdaa/6.1/26.pdf>

Dmytruk, B. P., and Sviatlova, N. M. "Otsinka upravlinskykh rishen shchodo formuvannia vytrat na vyrobnytstvo produktsii roslynnytstva" [Evaluation of management decisions on formation costs for crop production]. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nie_2013_3_14

Kutsyk, P. O. "Rozvytok upravlinskoho obliku: mizhnarodnyi kontekst i perspektyvu" [The development of management accounting, international context and perspective]. <http://pbo.ztu.edu.ua/article/download/45791/42266>

Lahovska, O. A. "Identyfikatsiia faktoriv vplyvu na pobudovu bukhhalterskoho obliku v umovakh vartisno-orientovanoho up-

ravlinnia" [Identification of factors influencing the construction of accounting in terms of value-based management]. <http://web.znu.edu.ua/herald/issues/2012/eco-1-2012/114-120.pdf>

Matviichuk, M. Z. "Teoretychni aspekty funktsionuvannia upravlinskoho obliku na pidpriemstvi" [The theoretical aspects of management accounting at the company]. http://nbuv.gov.ua/UJRN/inek_2013_6_73

Pravdiuk, N. L., and Ishchenko, Ya. P. "Orhanizatsiia upravlinskoho obliku vyrobnytstva biopalyva" [Company management accounting biofuel production]. <http://econjournal.vsau.org/files/pdfa/281.pdf>

Skrypnyk, M., and Skrypnyk, N. "Upravlinskyi oblik: istorychnyi aspekt ta etapy stanovlennia" [Management accounting: historical aspects and stages of development]. <http://oldconf.neasmo.org.ua/node/2156>

Shevchuk, V. R. "Stratehichnyi upravlinskyi oblik yak informatsiine pidgruntia stratehichnoho menezhmentu pidpriemstva" [Strategic management accounting information as the basis of strategic management of the company]. <http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/25410/1/57-417-422.pdf>

Volska, V. V., and Kaminska, M. B. "Teoriia i praktyka upravlinskoho obliku v ahrarykh pidpriemstvakh" [The theory and practice of management accounting in agricultural enterprises]. <http://pbo.ztu.edu.ua/article/download/35140/38531>

Volynets, O. O., and Martseniuk, V. S. "Okremi aspekty tsinoutvorennia na pidpriemstvakh restorannoho hospodarstva Ukrainy" [Some aspects of pricing in restaurants and catering enterprises in Ukraine]. <http://www.vtei.com.ua/images/OFF/bo/konf/3.pdf>

Yaremenko, L. M. "Problemy vprovadzhenia upravlinskoho obliku na pidpriemstvi" [Problems of implementation of management accounting at the company]. [http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2013_20\(1\)_19](http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecvu_2013_20(1)_19)

Yaremko, S. A., and Lukina, A. O. "Aspekty avtomatyzatsii upravlinskoho obliku ta vnutrishnyoho kontroliu" [Aspects of automation of management accounting and internal controls]. <http://www.vtei.com.ua/images/OFF/bo/konf/3.pdf>